

Правління Національного банку України**ПОСТАНОВА****Київ**

**Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України з питань
реалізації спеціальних економічних та інших
обмежувальних заходів (санкцій)**

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 1, 5 Закону України “Про санкції”, з метою забезпечення Національним банком України реалізації персональних і секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 11 травня 2023 року № 65 “Про затвердження Положення про реалізацію спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)” такі зміни:

1) постанову після пункту 3 доповнити чотирма новими пунктами 3¹ - 3⁴ такого змісту:

“3¹. Банки у разі застосування до клієнта санкції “блокування активів – тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними” (далі – “блокування активів у новій редакції”) із уточненням, що блокування не поширюється на активи, включно з грошовими коштами, які належать клієнтам/депонентам юридичної особи, перелік яких визначається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, після отримання від Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку відповідного переліку клієнтів/депонентів такої санкційної особи, кошти яких розміщені на рахунках такої санкційної особи (далі – Перелік), здійснюють перерахування належних таким клієнтам/депонентам коштів на їх рахунки згідно з платіжною інструкцією, що надійшла від такого клієнта-санкційної особи, після перевірки відповідності суми фінансової операції, ідентифікаційних даних отримувачів даним, зазначеним у Переліку. Банки виконують платіжну інструкцію виключно

у разі відповідності даних, зазначених в платіжній інструкції, інформації щодо конкретного клієнта/депонента, зазначеної в Переліку.

З². Банки зараховують на рахунок клієнта кошти, що надійшли на його користь від санкційної особи відповідно до пункту З¹ цієї постанови.

Банки у разі невідповідності наявних у них даних про клієнта-отримувача коштів із даними, зазначеними в платіжній інструкції, або якщо у такого клієнта немає відкритого рахунку в цьому банку, повертають кошти банку платника не пізніше наступного робочого дня після їх надходження із зазначенням причини повернення.

З³. Банки зараховують на рахунок клієнта-санкційної особи кошти, які були повернуті банком отримувача відповідно до пункту З² цієї постанови, та звертаються до такого клієнта з метою отримання актуальних реквізитів отримувача для перерахування коштів на його рахунок.

З⁴. Банки, до клієнта яких застосовано санкцію “блокування активів у новій редакції” із уточненням, що блокування не поширюється на активи, включно з грошовими коштами, які належать клієнтам/депонентам юридичної особи, перелік яких визначається Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, надають Національному банку України щомісяця не пізніше п’ятого робочого дня місяця, наступного за звітним, зведену інформацію (за наявності) про проведені протягом звітного місяця фінансові операції за рахунками санкційної особи, зазначені в пункті З¹ цієї постанови, за формою, наведеною в додатку до цієї постанови.”;

2) постанову доповнити новим додатком такого змісту:

“Додаток
до постанови Правління
Національного банку України

Зведена інформація про проведені протягом звітного місяця фінансові операції
за рахунками санкційної особи
(у форматі Excel)

Таблиця

№ з/п	Найменування банку, який надає інформацію	Єдиний ідентифікатор Національного банку України (далі – код ID НБУ) банку, який надає інформацію	Найменування/ прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) отримувача коштів
1	2	3	4
1			

Продовження додатка
Продовження таблиці

Дані щодо реєстрації отримувача коштів (для резидентів: код за Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України/ реєстраційний номер облікової картки платника податків; для нерезидентів: реєстраційний номер/номер платника податків) (за наявності)	Найменування банку, на рахунок в якому отримувачу перераховано кошти	Код ID НБУ банку, на рахунок в якому отримувачу перераховано кошти	Номер рахунку, на який отримувачу перераховано кошти
5	6	7	8

Продовження таблиці

Код валюти рахунку	Дата проведення фінансової операції	Сума фінансової операції у валюті операції	Еквівалентна сума фінансової операції в національній валюті України за офіційним курсом іноземної валюти, установленим Національним банком України на останній день звітного місяця	Призначення платежу
9	10	11	12	13

”.

2. Затвердити Зміни до Положення про реалізацію спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 травня 2023 року № 65 (зі змінами) (далі – Зміни до Положення), що додаються.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Дмитра Олійника.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім підпунктів 1, 3, 6, 9 пункту 4, пункту 5 Змін до Положення, що набирають чинності з 31 липня 2025 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 25

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Зміни до Положення про реалізацію спеціальних економічних та інших
обмежувальних заходів (санкцій)

1. У розділі I:

1) підпункт 6 пункту 3 після слів “що належать санкційній особі” доповнити словами “або передаються (перераховуються) на користь санкційної особи”;

2) у абзаці першому підпункту 1 пункту 4 слово “забезпечити” замінити словом “забезпечувати”;

3) пункти 8, 12 після слів “не передбачено” доповнити словами “Законом про санкції або”.

2. У розділі II:

1) пункт 15 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

“16) кошти, що надійшли за фінансовою операцією з виплати дивідендів або за фінансовою операцією, пов’язаною із виплатами за корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї), на користь санкційної особи, до якої застосовано санкцію “інші санкції, що відповідають принципам їх застосування, встановленим Законом України “Про санкції” [заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені] (далі – “заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені”) або клієнта, щодо якого в банку наявна інформація, що він діє від імені такої санкційної особи, зараховуються та обліковуються на відповідному балансовому рахунку, призначеному для обліку кредиторської заборгованості за операціями з клієнтами банку;

17) кошти, що надійшли за фінансовою операцією з виплати дивідендів або за фінансовою операцією, пов’язаною із виплатами за корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї), на користь санкційної особи, до якої одночасно застосовано санкцію “блокування активів”/“блокування активів у новій редакції” та “заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені”) зараховуються та обліковуються

на відповідному балансовому рахунку, призначеному для обліку кредиторської заборгованості за операціями з клієнтами банку.”;

2) пункт 16 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“10) клієнту в проведенні фінансової операції з виплати дивідендів або фінансової операції, пов’язаної із виплатами за корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї), на користь санкційної особи та особи, що діє від імені санкційної особи, до якої застосовано санкцію “заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені”.”.

3. У розділі III:

1) пункт 29 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

“14) кошти, що надійшли за фінансовою операцією з виплати дивідендів або за фінансовою операцією, пов’язаною із виплатами за корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї), на користь санкційної особи, до якої застосовано санкцію “заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені” або клієнта, щодо якого в небанківській установі наявна інформація, що він діє від імені такої санкційної особи, обліковуються в порядку, визначеному у внутрішніх документах із питань реалізації санкцій;

15) кошти, що надійшли за фінансовою операцією з виплати дивідендів або за фінансовою операцією, пов’язаною із виплатами за корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї), на користь санкційної особи, до якої одночасно застосовано санкцію “блокування активів”/“блокування активів у новій редакції” та “заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені”, обліковуються в порядку, визначеному у внутрішніх документах із питань реалізації санкцій.”;

2) пункт 30 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“9) клієнту в проведенні фінансової операції з виплати дивідендів або фінансової операції, пов’язаної із виплатами за корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї), на користь санкційної особи та особи, що діє від імені санкційної особи, до якої застосовано санкцію “заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені”.”.

4. У розділі VIII:

1) пункт 48 викласти в такій редакції:

“48. Суб’єкти реалізації санкцій зобов’язані не пізніше п’ятого робочого дня із дати видання санкційного списку (персональні санкції) надати Національному банку відповідно до Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 13 листопада 2018 року № 120 (зі змінами), та Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України в умовах особливого періоду, затверджених постановою Правління Національного банку України від 18 грудня 2018 року № 140 (зі змінами) (далі - нормативно-правовий акт, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку), інформацію про:

1) виявлених серед своїх клієнтів осіб, щодо яких відповідно до такого санкційного списку (незалежно від виду санкцій):

застосовані санкції;

внесені зміни до застосованих санкцій та/або даних таких санкційних осіб;

скасовані санкції;

2) відкриті у суб’єкта реалізації санкцій станом на дату видання санкційного списку рахунки (включаючи рахунки з нульовими залишками) (за винятком кореспондентських рахунків лоро та розрахункових рахунків), на яких обліковуються кошти виявлених серед клієнтів санкційних осіб, до яких застосовано хоча б одну з таких персональних санкцій:

“блокування активів”;

“блокування активів у новій редакції”;

“зупинення фінансових операцій”;

“зупинення операцій за рахунками фізичної особи”;

“зупинення операцій за рахунками юридичної особи”;

“запобігання виведенню капіталів за межі України”;

“зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань”;

“зупинення виконання економічних та фінансових зобов’язань (заборона надавати кредити, позики, фінансову допомогу, гарантії; заборона здійснювати кредитування через купівлю цінних паперів; заборона придбання цінних паперів)”;

“заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов’язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені”;

3) залишки коштів на рахунках, зазначених у підпункті 2 пункту 48 розділу VIII цього Положення.

Інформація, зазначена в підпунктах 1–3 пункту 48 розділу VIII цього Положення, надається суб'єктами реалізації санкцій за наявності в них такої інформації.”;

2) абзац перший пункту 48¹ після слова “місяця” доповнити словами “або останніх днів місяця, що припадають на вихідні дні,”;

3) абзац перший пункту 48² викласти в такій редакції:

“48². Небанківські установи, які станом на дату видання санкційного списку (персональні санкції) мають відкриті в банку(ах) рахунки (включно з розрахунковими рахунками), на яких обліковуються кошти санкційних осіб, до яких застосовано хоча б одну з персональних санкцій, зазначених у підпункті 2 пункту 48 розділу VIII цього Положення, зобов'язані не пізніше п'ятого робочого дня з дати видання такого санкційного списку надіслати до обслуговуючого(их) банку(ів), у якому(их) відкриті такі рахунки, та Національного банку листа з інформацією про такі рахунки та суму коштів зазначених санкційних осіб, які обліковуються на таких рахунках (у листі Національному банку також зазначається найменування банків, у яких відкриті такі рахунки).”;

4) абзац перший пункту 48³ після слова “місяця” доповнити словами “або останніх днів місяця, що припадають на вихідні дні,”;

5) у пункті 50:

абзац перший після слова “інформацію” доповнити словами “наростаючим підсумком”;

підпункт 1 після абзацу дев'ятого доповнити новим абзацом десятим такого змісту:

“заборона виплати дивідендів або інших платежів, пов'язаних із корпоративними правами (правом власності на частку, акції, паї) на користь санкційної особи та осіб, що діють від її імені”;

У зв'язку з цим абзац десятий уважати абзацом одинадцятим;

у підпункті 4 слова “підконтрольних осіб та фінансові операції підконтрольних осіб” замінити словами “підконтрольних осіб; фінансові операції підконтрольних осіб”;

6) у пункті 52:

в абзаці першому слова “власників істотної участі, керівників та клієнтів небанківської установи” замінити словами “власників істотної участі та керівників небанківської установи”;

в абзаці другому слова “, та/або її клієнтів” виключити;

7) у пункті 55:

абзац перший після слова “ інформацію” доповнити словами “наростаючим підсумком”;

пункт після підпункту 2 доповнити новим підпунктом 2¹ такого змісту:

“2¹) рахунки в банку(ах), які відкриті небанківській установі, на яких обліковуються кошти санкційних осіб, до яких застосовано хоча б одну з персональних санкцій, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, та залишки таких коштів;”;

8) пункт 57 викласти в такій редакції:

“57. Небанківські установи зобов’язані щомісяця, не пізніше п’ятого робочого дня місяця, наступного за звітним, надавати Національному банку відповідно до нормативно-правового акта, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, інформацію наростаючим підсумком щодо реалізації ними персональних санкцій (вимога не застосовується до небанківських установ, зазначених в пункті 55 розділу VIII цього Положення), а саме про:

1) санкційних осіб (клієнтів небанківської установи/інших учасників фінансових операцій та/або інших санкційних осіб, підконтрольними особами яких є клієнти небанківської установи), до яких застосовано хоча б одну з персональних санкцій, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, включаючи інформацію про відмови таким санкційним особам/особам, які діють від імені таких санкційних осіб, у встановленні/підтриманні ділових відносин, наданні послуг таким санкційним особам після встановлення ділових відносин;

2) рахунки в банку(ах), які відкриті небанківській установі/внутрішньобанківські рахунки, на яких обліковуються кошти санкційних осіб (уключаючи клієнтів небанківської установи), до яких застосовано хоча б одну з персональних санкцій, зазначених у підпункті 1 пункту 50 розділу VIII цього Положення, та залишки таких коштів;

3) фінансові операції санкційних осіб, зазначених у підпункті 1 пункту 57 розділу VIII цього Положення, від імені/на користь таких санкційних осіб, у проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв’язку із застосуванням персональних санкцій;

4) підконтрольних осіб; фінансові операції підконтрольних осіб/від імені підконтрольних осіб, у проведенні яких було відмовлено або які були зупинені у зв'язку із застосуванням персональних санкцій до санкційних осіб;

5) фінансові операції, які сприяють або можуть сприяти порушенню/уникненню обмежень, установлених персональними санкціями (включаючи випадки залучення третіх осіб), які були зупинені або в проведенні яких було відмовлено.

Інформація, зазначена в підпунктах 1–5 пункту 57 розділу VIII цього Положення, надається за наявності такої інформації.”;

9) пункт 58 замінити двома новими пунктами такого змісту:

“58. Банки та небанківські установи, які є надавачами фінансових платіжних послуг, зобов'язані щокварталу, не пізніше п'ятого робочого дня місяця, наступного за звітним кварталом, надавати Національному банку відповідно до нормативно-правового акта, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, інформацію наростаючим підсумком щодо реалізації ними секторальних санкцій, а саме про:

1) вжиті заходи з метою реалізації секторальних санкцій (у розрізі санкцій);

2) фінансові операції, у проведенні яких було відмовлено або які було зупинено у зв'язку із застосуванням секторальних санкцій (у розрізі санкцій);

3) ділові відносини з фінансовими установами Російської Федерації, щодо яких застосовано секторальні санкції/спроби встановлення ділових відносин такими установами з суб'єктами реалізації санкцій;

4) економічні/фінансові зобов'язання перед фінансовими установами Російської Федерації, щодо яких застосовано секторальні санкції; вчинення правочинів/спроби вчинення правочинів такими установами з суб'єктами реалізації санкцій.

59. Небанківські установи, які не є надавачами фінансових платіжних послуг, зобов'язані щокварталу, не пізніше п'ятого робочого дня місяця, наступного за звітним кварталом, надавати Національному банку відповідно до нормативно-правового акта, який регулює правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, інформацію, зазначену в пункті 58 розділу VIII цього Положення, за наявності такої інформації.”.

5. Додаток до Положення виключити.